

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De Confessionali.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

Nè uerò facile in eodem peccati genere fideles offendat; hoc etiam illos ipsos confessarios admoneat, quam prudentes, quam cautos, quam diligentes in penitentis salutaribus imponendis eos esse oportent: tū precipere etiam, ut non solum vitia, peccataque fideles fugiāt, sed virtutes, Christiana que uitę officia, opera, & actiones, cum Christiani nominis splendore congruentes, suscipiant, ac præstent. maioresque in uia Domini progressus in singulos dies habeāt, proposita unicuique, pro eius ingenio, & conditione, ac statu, benè, sanctèque agendi ratione.

Demonstret denique quam sedulo caueant, ut nè eorum dicta sanctorum cohortationum, paternarumque oburgationum plena à factis ullo modo dissentiant: ac nè item, audiendis sacris confessionibus, ullam, nè minimam quidem, auaritię in primis, suspensionem præbeant.

35 Confessarios oēs, qui in urbe sunt, tū aliquā per annum, ut in Concilio provinciali quarto constitutum est, tum præcipuè semel hebdomada prima quadragesimę iterum aduentu incunte, ad se Episcopus conuocari curet, cum ipsęque agat, ut eodem Concilio caueatur. 5. ut supra

36 Confessarius sacerdos, quicumque sit, etiam regularis, nè audite factę confessionis testimonium scriptum, aut impressum manu sua, suoque sigillo signatum, sibi peccata confessis, dare committat, tum in Pascha, ut parochis, tum in ægrotationis tempore, ut medicis, quod debent, eos præstitisse planè constat. 4. ut supra

37 Constitutum præterea Paschæ tempore nomina, & cognomina, ut fraudi multiplici occurratur, in librum certum, notato etiam die, & mense referat: quem librum Episcopo petenti, pro debito charitatis studio, non modo non denegat, sed promptè ostendat, atque exhibeat, tradatque. Ibidem.

38 Testimonii uerò formula certa ab Episcopo præscribatur: cuius exempla, ubi ars impressoria fit, & ubi opus est, typis impressa, quamplurima unicuique sacerdoti confessario tradantur.

De Confessionali.

S Y M M A R I V M.

- 1 Confessionale unū in ecclesia parochiali, & ubi duo plurae 4.
- 2 Quot in Cathedrali ecclesia.
- 3 Quot etiam in collegiata.
- 4 Quibus in alijs ecclesijs collocandum.
- 5 Confessionalis forma.
- 6 Penitentis scabellum quale.
- 7 Quę confessionali ipsi affigenda.

- 9 Capsula elemosinaria, prout illud non collocanda.
 10 Quo loco confessionalia constituenda.
 11 Qui præterea locus confessarij, & penitentis.

4. quæ pert.
ad sac. pen.

Confessio parochialis, eique item annexa, in qua confessiones audiri aliquando solent, confessionale vnum habeat, forma in instructionum libro demonstrata, constructum, duo uero, eadem forma, & modo, ubi quingentarum animarū, & amplius cura geritur. Ecclesia autem, quæ plures habet confessarios, totidem confessionalia, quot confessarios, habeat, siue parochialis illa sit, siue collegiata siue Cathedralis.

Instr. Fabr.
Ecc. lib. de cō
fess. num.

2 Primo igitur in Ecclesia Cathedrali confessionalia totidem constituantur, quot pro Iubilei, Indulgentiarumue celebritate, aut solennitatum ratione, Sacerdotes confessarios constitui adhiberine opportunum, necessarium uidebitur.

3 In singulis item Ecclesiis collegiatis, secularibus, regularibusque totidem etiam, quot sanè requiruntur, pro confessariorum sacerdotum ratione, qui in frequentiori populi cōcursum esse, adhiberine ibi plerumque solent.

4 In una quaque parochiali Ecclesia statuuntur confessionalia duo, ut viri, quod sæpè, non sine irreuerentia loci sacreque illius actionis, & offensione piorum ecrnitur, cum mulieribus nè confusè permixti, nec etiam dense inter se compressi sint, cum ad sacram confessionem frequens cōcursum est, sed ita distincti, ut hi in uno, ille in altero confiteantur, quæ admodum in plerisque huius provincie Ecclesiis certus ipsi ipsis, & distinctus est locus, tum præterea, ubi illud non ex provinciali decreto distingui iustum est, ut unum parochi, alterum confessario alij Sacerdoti vsui sui, si quæ ab Episcopo probatum, ille aliquando, eiusdem concessu, in frequenti confessionum multitudine adhibere necesse habeat.

In qua uero parochiali Ecclesia plures parochi, portionarij, alijque Sacerdotes etiam coadiutores sunt, qui confessionis audiendæ munus exercent: totidem item confessionalia fieri debebunt, quot sanè illi sunt.

Quod uero de duobus confessionalibus, in unaquaque parochiali Ecclesia statuendis, supra iam aduertitum est, sed etiam præstandum erit in singulis Ecclesiis, quæ licet parochiales non sint, tamen ipsi, aut parochiali quouis iure subiectæ, aut annexæ, aut adiunctæ aut in eorum fines constitutæ sunt, in quibus aut sacerdos quispiam residere, qui idem confessionum manus obeat, aut parochus, quouis iure, uel quavis causa, debeat, solent re-

5 In Ecclesiis item non parochialibus, ubi doctrinæ Christianæ scholæ exercentur, confessionale adhibeatur, unum saltem, uel duo item, si viri & sexus;

sexus, schola Christiana ibi exerceatur: vel demum plura etiam, ubi plures confessarios Sacerdotes, tempore scholae Christianae, adhibentur ex decreto provinciali.

6 Forma, ad cuius prescriptum confessionale extruendum erit, haec est, *Inst. Ibid. de forma conf.*
 qua servata, licebit aliqua praeterea ornamenta adhibere, ut potè in anteriori parte coronices elaboratas, aliudque ornatu genus decens.

Primo ex tabulis scetilibus, vel nucis, vel cerè alterius cuiusvis generis, totum sit, septum scilicet ijs, & à latere vtroque, & à tergo, & à parte superiori eisdem iunctum: à parte anteriori apertum omnino, neque vilo modo ocludatur.

Habeat tamen, praesertim in frequentioribus Ecclesiis ostium ex crate, cancellisue ligneis, inter se unciarum circiter quattuor spatio distantibus, cum sera, clauisque, ut cum confessarius in ea non est, nè ibi cum irreuerentia ministerij, quod ibi agitur, laici, vagique, & sordidi homines sedent, otiosae dormitent.

Basis huius confessionalis, ubi sacerdotis confessarij, & poenitentis pedes imixti haerent ab Ecclesiae pavimento alta exret, uncijs ad summum octo; latè cubitis duobus; longè cubitis circiter quattuor pateat. *Ibid. de basi.*

Sedes confessarij in eo sit: quae a basi alta sit cubito, & uncijs, circiter tribus, lata à dextera, ad sinistram partem, cubito item, & dimidio, à fronte, ad tergum, uno tantum cubito. *Ibid. de sede confessarii.*

Totius huius confessionalis structurae altitudo, a basi usque ad summum ducta, cubitis quattuor constet. *Ibid. de confessionalis altitudine.*

In parte interiori tabulae intermediae inter confessarium, & poenitentem, assuta item collocetur: in qua ipse confessarius, brachio mixus, haerere possit: eaque instar repaguli sit, ita ut, & deprimi, & rursus, pro libito, extolli queat. *Ibid. de assuta in qua confessariatur.*

7 A parte exteriori, poenitentis scabellum; ab ima parte latum uncijs quattuordecim, basi innixum, & tabulae intermediae haerens, accliniterque ab imo ad summum ascendens, altum à basi extet, cubito, & uncijs viginti. Cuius summitatis tabella leniter accliuus sit: in qua poenitens manibus supplicibus niti possit, dum in confessione genibus flexis est, eademque lata uncijs duodecim; longè cubito vno, & dimidio. *Ibid. de scabella poenit.*

In una parte habeat hoc scabellum gradum annexum, super quo poenitens genua flectat, quod supra basim emineat uncijs octo: latè pateat uncijs sexdecim, ea longitudine qua scabellum. *Ibid. de gradu scabelli.*

Fenestella in medio tabulae, quae inter confessarium, & poenitentem interiecta est, fiat: cuius pars ima emineat supra sedem confessarij, cubitum, & uncijs octo; quae uncijs sexdecim alta, duodecim vero lata sit. *Ibid. de fenestella intermedia.*

Haec verò fenestella diuisa sit in spatia paria tria, relictis in ipsa duobus columellis, seu paruis fulcimentis eiusdem tabulae.

Cui fenestellæ à parte pœnitentis, affigatur lamina ferrea, plena foraminibus, quæ singula instar ciceris, minuta, paruaque sint.

Fenestellæ præterea, à parte confessarij, configatur tela tenuis scia, aut multiia, quem buratum dicunt.

Ibid. de imagine crucifixi.
A parte pœnitentis, quæ exterior est, loco supra fenestellam, crucifixi imago, in carta religiose expressa, apponatur.

Ibid. de ijs, q̄ affigenda sunt certis confessionalis tabulis.
8 Tabulæ item, inter confessarium, & pœnitentem interiectæ affigantur, ab illius anteriori parte, alia tabula, quæ transversè pateat cubitū unum: ita ut pars paulò maior, ad pœnitentem versus, altera ad confessarium versus spectet.

In huius tabulæ parte, quæ ad confessarium spectat, intus fixa collocetur, & imago aliqua Christi Domini, aut beatæ Mariæ Virginis, & sub ea tum oratio illa preparatoria, impressa ad usum confessariorum Sacerdotum, cum ad pœnitentium confessionem audiendam accedunt, tum formula absolutionis.

Alteri etiam tabulæ, quæ à confessarij altero latere est, neque fenestellæ habet, intus affixæ sint litteræ processus in Cœna Domini, prout quotannis à sanctissimo Domino Nostro promulgatæ erunt.

In alia tabula, quæ à tergo est, canonum pœnitentialium tabella collocetur.

Tabulæ supra fenestellam, à parte scilicet confessarij apponatur tabella casuum, quorum absolutionem sibi Ep̄s reservavit: quique alio quovis iure, vel eidem, vel summo Romano Pontifici reservati sunt.

4. quæ pert. ad Sacr. pœn.
In confessionali hæc affixæ sint, sacra scilicet imago, litteræ processus die Cœnæ Dñi, quotannis editæ, tabella casuum, quos sibi Ep̄s referuat, forma absolutionis, & orationes præterea preparatorię ad sacram confessionem audiendam impressę.

Ibidem.
9 Ne capsule, loculive, colligendæ elemosynę causa, siue confessarij sui, siue ecclésię utilitati ea sit, ac ne ob pium quidem illum aliud opus, loco confessionalibus proximo, nedum ipsis confessionalibus, affigantur, apponanturve.

Nec in eo confessionali capsule, loculive ulli omnino colligendæ elemosynę causa, struantur quovis prætextu, aut eidem propè affigantur.

10. A latere Ecclesię, extra capellæ maioris ambitum, loco aperto, partentique confessionalia constituantur, partim à meridionali regione, partim à Septentrionali.

In alijs etiam Ecclesię locis, pro ratione amplitudinis, & situs Ecclesię, Episcopi concessu aliquando collocare licebit, ut in capellis quibusdam amplè patentibus, aut in earum aditu, vel limine, ita ut confessarius intra clathri septa, pœnitens verò extrà sit; quo fiat, ut clathri pelle

Inst. fab. ibid. De capsule elemosinarij, &c.

Ibid. Confessionalia quo loco ecclesię constituantur.

pellæ arceantur, qui inordinatè concurrentes ad sacram confessionem, nimisq; propè alium, qui tunc peccata sua confitetur, uel ipsum pœnitentem, uel confessarium facillè interturbant.

11 Confessionale in Ecclesia, si ab Euangelij, quod in altari maiori recitatur, latere collocabitur; tunc pœnitentis scabellum, & fenestella, à dextera confessarij sit: rursusque ab illius sinistra, cum à latere Epistolæ illud erit: ut & confessarius à parte superiori Ecclesiæ semper sit, & pœnitens aspectu sit ad maius altare, caput uero Ecclesiæ versus.

De confessarij examine.

S Y M M A R I V M.

Examinatorum officium in confessarijs approbandis, quale.

Quæ ad ordinis Sacramen. pertinet. 46.

1 Confessarijs, quæ interrogationes faciendæ.

1 **R**ÆTER cetera, quæ cum Sacerdotis, & parochi officio, munere coniuicta sunt, hæc etiam sigillatim, atque exploratori ratione perquirantur.

5. de examinandi rōne.

De Sacramenti pœnitentiæ necessitate.

Quare institutum sit hoc Sacramentum, & à quo institutum.

Quæ huius Sacramenti materia.

Quæ forma.

Qui illius effectus.

Qui minister.

Quæ conditiones in eo requirantur.

Quæ regulæ ad dignoscendum, & distinguendum peccatum mortale à veniali.

Quæ pœnitentiæ partes.

Quæ earum partium ratio.

Quid contritio.

Quæ ad veram contritionem sint necessaria.

Quæ contritionis fructus & utilitas.

Qua quisquam ratione se ad contritionem exercere possit.

Quæ signa sint veræ contritionis.

Perquiratur item, quæ confessionis, quæ secunda pars pœnitentiæ est, natura sit, atque substantia.

An